

Oponentský posudek

Bc. Zdeněk Hanák

Předsedové senátů Mimořádného lidového soudu v Jihlavě (Třebíči) a jejich role v retribučním procesu (1945-1947)

The Heads of the Chambers of the Extraordinary People's Court in Jihlava (Třebíč) and their role in the retribution proceedings (1945-1947)

Práce Bc. Zdeňka Hanáka se zaměřuje na téma retribucí v konkrétním případě jihlavského Mimořádného soudu v Jihlavě (Třebíči) v letech 1945-1947. Autor postupuje poměrně systematicky, všímá si charakteru zmíněného regionu před druhou světovou válkou, následně se poměrně podrobně věnuje i úvahám o právním rámci retribucí a vyrovnání se s válečnými vinami. Pro charakter zvoleného regionu je navíc významným momentem přítomnost německého obyvatelstva, především pokud jde o jihlavský jazykový ostrov či pohraniční Slavonicko.

Následně se věnuje samotné retribuci v daných místech, tématu se věnuje pečlivě a místy trochu výčtově i z hlediska statistik. Svoji pozornost pak dle názvu logicky věnuje předsedům senátů Mimořádného lidového soudu v Jihlavě (Třebíči), velmi dobře vykresluje dobové podmínky, organizaci práce soudů, vyšetřovacích komisí, včetně např. finančních ohodnocení. Věnuje se i charakteristikám jednotlivých soudců a uvádí i velmi konkrétní případy problémů daných soudů, kapacitní problémy, či např. střet zájmů v jednom hrdelním případě, apod.

Autor se opírá o znalost relevantní literatury, a to jak právního rámce (Jan Kuklík), tak poválečné situace (Tomáš Staněk) či klíčové zahraniční práce o retribuci (Benjamin Frommer), který je pro něj z hlediska závěrů jistým zrcadlem. Práce s prameny je suverénní, formálně vzato se však v poznámkách zbytečně objevuje několik málo překlepů. Pokud jde o využívání literatury a prací týkajících se regionu, opírá se autor významně o

Tomáše Staňka a opomíjí některé konkrétní práce na dané téma – např. otázka odsunu na Dačicku a Slavonicku (např. HAVLÍK, B.: *Perzekuce a odsun Němců na jihozápadní Moravě v letech 1945–1946*. In: *Vlastivědný sborník Vysočiny: Oddělení věd společenských, č. 12. Jihlava, Muzeum Vysočiny 2000, s. 145-170.*), případně práce oponenta na téma vraždy čtyř Němců na Dačicku v roce 1945. Celkově chci ovšem vyzdvihnout autorovu kritickou práci s primárními prameny – což se např. týká případu Herty Kašparové v Třešti, jejího soudu a popravy 13. 6. 1946 – což je známý případ, kolem kterého se traduje v regionu mnoho informací a autor jej dokázal na základě pramenů z Moravského zemského archivu skvěle popsat a dát mu historický rámec s kritickým odstupem.

Celkově práci hodnotím velice kladně, i když stylistika textu trochu nezapře oporu v právním jazyce, oceňuji výše zmíněnou práci s prameny, pečlivě pojatý přístup ke statistickým datům a celkový autorův přehled. Z těchto všech důvodů navrhuji práci jednoznačně k obhajobě s hodnocením **výborně**.

V Praze dne 8. 1. 2019

doc. PhDr. Michal Stehlík, Ph.D.

Ústav českých dějin FF UK